

บทที่ 8

บทสรุป

1. ความเป็นมาของสมาชิกและสมาชิกสมทบที่เป็นพนักงานราชการ

สหกรณ์ออมทรัพย์กรมป่าไม้ จำกัด ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2521 โดยเริ่มจากการรับสมาชิกที่เป็นราชการและลูกจ้างประจำสังกัดกรมป่าไม้ ต่อมาจึงเปิดรับสมาชิกจากหน่วยงานอื่น ๆ ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเปิดรับสมัครสมาชิกสมทบครั้งแรกเมื่อปี 2547 ได้แก่ บุคคลในครอบครัวของสมาชิก และพนักงานในหน่วยงานต้นสังกัดของสมาชิก ได้แก่ พนักงานราชการ โดยมีวัตถุประสงค์เริ่มต้นเพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของครอบครัวสมาชิกและบุคลากรของส่วนราชการต้นสังกัด โดยสมาชิกสมทบสามารถฝากเงินและสะสมทุนเรือนหุ้นซึ่งจะได้รับผลตอบแทนเช่นเดียวกับสมาชิก ซึ่งทำให้สหกรณ์สามารถระดมเงินออมเพื่อนำไปหาผลตอบแทนเป็นกำไรกลับคืนสู่สมาชิกและสมาชิกสมทบต่อไป

2. ทุนเรือนหุ้น เงินรับฝากของสมาชิกและสมาชิกสมทบ (ณ สิงหาคม 2564)

ประเภท	จำนวน		หุ้น		เงินฝาก		หุ้นและเงินฝาก	
	คน	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ
1. สมาชิก	13,217	40.44	6,434,792,820.00	79.51	7,073,920,562.62	66.65	13,508,713,382.62	72.21
2. สมาชิกสมทบ	19,463	59.56	1,658,271,310.00	20.49	3,540,333,225.84	33.35	5,198,604,535.84	27.79
2.1 บุคคลในครอบครัว	2,444	7.48	402,312,170.00	4.97	2,646,276,545.34	24.93	3,048,588,715.34	16.30
2.2 พนักงานราชการ	14,094	43.13	1,124,851,850.00	13.90	490,834,846.12	4.62	1,615,686,696.12	8.64
2.3 พนักงานจ้างเหมา	2,925	8.95	131,107,290.00	1.62	403,221,834.38	3.80	534,329,124.38	2.86
รวม	32,680	100.00	8,093,064,130.00	100.00	10,614,253,788.46	100.00	18,707,317,918.46	100.00

จากตารางจะเห็นได้ว่าสินทรัพย์หรือแหล่งทุนดำเนินงานของสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากทุนเรือนหุ้นและเงินฝากจากสมาชิก และทุนเรือนหุ้นและเงินฝากส่วนใหญ่จากสมาชิกถึงร้อยละ 72.21 อันดับที่สองมาจากครอบครัวสมาชิกร้อยละ 16.30 รวมเงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์มาจากการออมของสมาชิกและบุคคลในครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 88.51 มาจากพนักงานราชการร้อยละ 8.64 และมาจากพนักงานจ้างเหมาบริการร้อยละ 2.86

3. จำนวนเงินให้กู้แก่สมาชิกและสมาชิกสมทบ (ณ 31 มีนาคม 2564)

รายการ	สมาชิกและสมาชิกสมทบ		เงินกู้	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ
1. สมาชิก	13,273	40.55	7,997,629,001.99	94.61
2. สมาชิกสมทบ	19,463	59.45	455,690,037.40	5.39
2.1 พนักงานราชการ	14,136	43.18	434,283,451.63	5.14
2.2 พนักงานจ้างเหมา/อื่นๆ	2,921	8.92	6,424,134.20	0.07
2.3 บุคคลในครอบครัว	2,406	7.35	14,982,451.57	0.18
รวม	32,736	100.00	8,453,319,039.39	100.00

จากตารางจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันสหกรณ์ให้เงินกู้ส่วนใหญ่แก่สมาชิกเป็นเงินจำนวนประมาณ 8,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 95 ของจำนวนเงินให้กู้ทั้งหมด สำหรับสมาชิกสมทบที่เป็นพนักงานราชการสหกรณ์ให้เงินกู้เป็นจำนวนเงิน 434 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5 ของจำนวนเงินให้กู้ทั้งหมด

4. จำนวนพนักงานราชการที่จะปรับเป็นสมาชิกหลัก

ในการปรับพนักงานราชการเป็นสมาชิกนั้น สหกรณ์ได้พิจารณาถึงความมั่นคงในหน้าที่การงานของพนักงานราชการเป็นหลัก โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์เบื้องต้นให้สมาชิกสมทบพนักงานราชการที่มีอายุการเป็นสมาชิกครบ 8 ปี มีสิทธิในการปรับมาเป็นสมาชิกหลักได้ ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลแนวโน้มจะมีจำนวนพนักงานราชการปรับเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น สรุปได้ดังนี้

- 4.1 ในปี 1 จะมีพนักงานราชการเข้ามาเป็นสมาชิกจำนวน 8,443 คน
- 4.2 ในปี 7 จะมีพนักงานราชการเข้ามาเป็นสมาชิกจำนวน 13,366 คน ซึ่งจะมีจำนวนเท่ากับจำนวนสมาชิกในปัจจุบัน
- 4.3 ตั้งแต่ปีที่ 8 เป็นต้นไป สมาชิกที่เป็นพนักงานราชการจะมีจำนวนมากกว่าสมาชิกปัจจุบัน
- 4.4 ในระยะยาวคาดว่าจะมีพนักงานราชการเข้ามาเป็นสมาชิกมากถึงจำนวน 20,000 – 25,000 คน

5. ผลดีจากการปรับสมาชิกสมทบพนักงานราชการมาเป็นสมาชิก

- 5.1 เป็นการปฏิบัติตามอุดมการณ์สหกรณ์ คือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคคลากรในองค์กร
- 5.2 เป็นการช่วยเหลือพนักงานราชการให้เข้าถึงแหล่งเงินกู้ และได้รับสวัสดิการตามความเหมาะสม
- 5.3 ทำให้สหกรณ์มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น เป็นการพัฒนากิจการของสหกรณ์จากการปล่อยสินเชื่อให้แก่สมาชิกที่เป็นพนักงานราชการ ภายใต้เงื่อนไขการขยายวงเงินการตรวจสอบเครดิตบูโร และสหกรณ์จะต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดจากการให้สินเชื่อ
- 5.4 เพิ่มรายได้ให้กับสหกรณ์ เนื่องจากหากสหกรณ์ให้เงินกู้แก่พนักงานราชการจะได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าการลงทุนภายนอกโดยการให้สหกรณ์อื่นกู้ แต่ทั้งนี้จะต้องไม่นำปัจจัยค่าใช้จ่ายในการจ่ายเงินสวัสดิการให้พนักงานราชการที่เพิ่มขึ้นมาพิจารณา เพราะหากนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาแล้ว ในระยะยาวสหกรณ์จะขาดทุนเพิ่มขึ้น เนื่องจากสหกรณ์จะต้องจ่ายเป็นค่าสวัสดิการให้กับพนักงานราชการเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงินมากกว่ากำไรที่ได้รับเพิ่มขึ้น

6. ผลเสียหรือผลกระทบจากการปรับสมาชิกสมทบพนักงานราชการมาเป็นสมาชิกหลัก

6.1 ผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสมาชิก จากสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สมาชิกทุกคนมีความมั่นคงในหน้าที่การงาน เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สมาชิกส่วนใหญ่ขาดความมั่นคงในหน้าที่การงาน เนื่องจากสมาชิกปัจจุบันเป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำมีการจ้างงานถึงเกษียณอายุราชการหรืออายุ 60 ปี และเมื่อเกษียณแล้วได้รับเงินบำเหน็จ บำนาญ หรือบำเหน็จรายเดือน สหกรณ์ยังสามารถหักชำระหนี้จากหน่วยงานต้นสังกัดได้ แต่หากสหกรณ์ปรับพนักงานราชการเป็นสมาชิกแล้ว พนักงานราชการมีการจ้างงานตามสัญญาจ้าง 4 ปี ซึ่งเมื่อครบกำหนดตามสัญญาจ้างแล้วอาจไม่ได้รับการต่อสัญญาจ้าง และพนักงานราชการจะต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานทุกปีหากไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินประจำปีก็จะถูกเลิกจ้าง นอกจากนี้การจ้างพนักงานราชการยังขึ้นอยู่กับนโยบายและงบประมาณของส่วนราชการ ซึ่งอาจมีการปรับเพิ่มขึ้นหรือ

ลดลงได้ ดังนั้น หากปรับพนักงานราชการเข้ามาเป็นสมาชิกในระยะยาวสหกรณ์จะมีสมาชิกที่เป็นพนักงานราชการมากกว่าข้าราชการและลูกจ้างประจำ เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสมาชิก จากสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สมาชิกทุกคนมีความมั่นคงในหน้าที่การงานถึงเกษียณอายุ เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สมาชิกส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตามระยะเวลาสัญญาจ้างซึ่งขาดความมั่นคงในหน้าที่การงาน ซึ่งถือว่าการละทิ้งจุดแข็งที่สำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ในส่วนราชการอันจะส่งผลกระทบต่อฐานะและความมั่นคงของสหกรณ์ต่อไปในอนาคต

6.2 ผลกระทบด้านภาระการจ่ายเงินสวัสดิการสมาชิกเป็นจำนวนมากเพื่อให้เป็นไปตามหลักความเสมอภาค

หากสหกรณ์ปรับพนักงานราชการมาเป็นสมาชิกแล้ว จะทำให้สหกรณ์ต้องจ่ายเงินสวัสดิการให้แก่สมาชิกเดิมและพนักงานราชการเมื่อปรับมาเป็นสมาชิก ดังนี้

ประมาณการจ่ายเงินสวัสดิการสมาชิกและพนักงานราชการเมื่อปรับมาเป็นสมาชิก

ปีที่	พ.ศ.	สมาชิก		พนักงานราชการ		รวม	
		จำนวน (คน)	จ่ายสวัสดิการ (บาท)	จำนวน (คน)	จ่ายสวัสดิการ (บาท)	จำนวน (คน)	จ่ายสวัสดิการ (บาท)
1	2565	13,167	34,482,450	8,443	10,364,950	21,610	44,847,400
2	2566	13,131	35,778,500	9,489	13,309,750	22,620	49,088,250
3	2567	13,096	37,609,850	10,397	14,392,650	23,493	52,002,500
4	2568	13,052	40,997,650	11,458	15,567,300	24,510	56,564,950
5	2569	12,983	43,385,900	12,145	16,484,600	25,128	59,870,500
6	2570	12,893	45,202,800	12,800	17,288,900	25,693	62,491,700
7	2571	12,783	44,470,100	13,366	18,030,150	26,149	62,500,250
8	2572	12,686	47,104,050	14,612	19,262,250	27,298	66,366,300
9	2573	12,558	47,857,500	15,162	20,128,450	27,720	67,985,950
10	2574	12,422	47,819,150	15,712	20,818,750	28,134	68,637,900
11	2575	12,285	49,496,650	16,262	64,620,000	28,547	114,116,650
12	2576	12,122	48,040,650	16,812	35,256,200	28,934	83,296,850
13	2577	11,974	50,322,500	17,362	37,288,400	29,336	87,610,900
14	2578	11,792	50,013,500	17,912	40,460,650	29,704	90,474,150
15	2579	11,606	56,648,600	18,462	40,272,850	30,068	96,921,450
16	2580	11,329	58,184,300	19,012	41,953,350	30,341	100,137,650
17	2581	11,024	64,165,750	19,562	42,491,300	30,586	106,657,050
18	2582	10,629	67,735,100	20,112	43,699,200	30,741	111,434,300
19	2583	10,172	76,682,900	20,662	43,164,300	30,834	119,847,200
20	2584	9,583	82,349,050	21,212	59,578,300	30,795	141,927,350

จากตารางสรุปได้ดังนี้

1. สำหรับสมาชิกเดิม ปัจจุบัน (ปี 2565) สหกรณ์จ่ายเงินสวัสดิการให้แก่สมาชิกเป็นเงินประมาณ 34 ล้านบาท และในระยะเวลา 20 ปีข้างหน้า สหกรณ์จะจ่ายเงินสวัสดิการให้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้นเป็นเงินประมาณ 82 ล้านบาท แม้ว่าสหกรณ์จะจ่ายสวัสดิการให้กับสมาชิกมากขึ้น แต่ในภาพรวมสินทรัพย์และ

กำไรเพิ่มขึ้น สหกรณ์จึงยังคงสามารถจ่ายเงินสวัสดิการให้กับสมาชิกได้ โดยที่อาจจะกระทบต่อเงินปันผลบ้างเล็กน้อย

2. สำหรับพนักงานราชการ หากปรับพนักงานราชการมาเป็นสมาชิกในปีแรก (ปี 2565) สหกรณ์จ่ายเงินสวัสดิการให้แก่พนักงานราชการเป็นเงินประมาณ 10 ล้านบาท และในระยะเวลา 20 ปีข้างหน้า สหกรณ์จะจ่ายเงินสวัสดิการให้แก่พนักงานราชการเป็นเงินประมาณปีละ 59 ล้านบาท

3. สำหรับสมาชิกเดิมและพนักงานราชการ หากปรับพนักงานราชการมาเป็นสมาชิกในปีแรก (ปี 2565) สหกรณ์จ่ายเงินสวัสดิการให้แก่สมาชิกเดิมและพนักงานราชการเป็นเงินประมาณ 44 ล้านบาท และในระยะเวลา 20 ปีข้างหน้า สหกรณ์จะจ่ายเงินสวัสดิการให้แก่สมาชิกเดิมและพนักงานราชการเป็นเงินประมาณ 141 ล้านบาท

4. สรุปได้ว่าหากสหกรณ์ต้องจ่ายเงินสวัสดิการให้กับทั้งสมาชิกเดิมและสมาชิกที่ปรับจากพนักงานราชการแล้ว สหกรณ์ต้องมีภาระจัดสรรเงินกำไรสุทธิเพื่อเป็นเงินทุนสวัสดิการสมาชิกในระยะเวลา 20 ปีข้างหน้าเป็นเงินจำนวนมาก และจะเป็นภาระที่ยิ่งใหญ่ของสหกรณ์ในการหารายได้เพื่อจัดสรรเป็นทุนสวัสดิการสมาชิกให้เพียงพอสำหรับการจ่ายสวัสดิการให้กับสมาชิกทั้งหมด

5. หากจะลดผลกระทบโดยปรับลดการจ่ายสวัสดิการหรือปรับเกณฑ์การจ่ายให้เป็นไปตามอายุการเป็นสมาชิกหรือลดจำนวนเงินที่จะจ่ายสวัสดิการแต่ละประเภทลงครึ่งหนึ่ง ก็จะมีผลกระทบใหม่เกิดขึ้น โดยจะเป็นการกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของสมาชิกเดิมจากเดิมที่ได้รับเต็มเป็นได้รับสวัสดิการตามอายุการเป็นสมาชิกหรือได้รับลดลงครึ่งหนึ่งเช่นเดียวตามหลักเสมอภาค ซึ่งการลดสิทธิประโยชน์ของสมาชิกในปัจจุบัน

6.3 ผลกระทบด้านการเพิ่มความไม่เป็นธรรมและเพิ่มความเหลื่อมล้ำในการจ่ายเงินสวัสดิการสมาชิก

หากสหกรณ์ปรับพนักงานราชการมาเป็นสมาชิกแล้ว สหกรณ์จะต้องจ่ายเงินสวัสดิการให้แก่สมาชิกและสมาชิกสมทบซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัว ดังนี้

ตารางการจ่ายสวัสดิการให้แก่สมาชิกและสมาชิกสมทบกลุ่มต่าง ๆ ต่อกำไรของสหกรณ์ (หักต้นทุนการเงินแล้ว)
กำหนดให้พนักงานราชการกู้เงินจำนวนสูงสุด 430,000 บาท (ข้อมูล ณ 31 มี.ค. 64)

รายการ	จำนวน (คน)	สวัสดิการ (ต่อคน)	กำไรเฉลี่ยต่อคน (บาท)			สวัสดิการ/กำไร (ต่อคน)
			จากการการให้เงินกู้	จากนำเงินฝากไปลงทุน	รวม	
สมาชิก	13,273	2,227.76	10,424.09	6,430.26	16,854.35	13.22%
พนักงานราชการ(ก่อนปรับ)	14,136	332.68	531.49	560.79	1,092.28	30.46%
พนักงานราชการ(หลังปรับ)		2,227.76	1,689.97	560.79	2,250.76	98.98%
บุคคลในครอบครัว	2,406	332.68	107.73	13,386.82	13,494.55	2.47%

จากตารางสรุปได้ดังนี้

1. สำหรับสมาชิกเดิม สหกรณ์จ่ายสวัสดิการเฉลี่ยคนละ 2,227.76 บาท โดยที่สหกรณ์ได้รับผลกำไรจากการให้เงินกู้และนำเงินฝากไปลงทุนรวมทั้งสิ้นเฉลี่ยคนละ 16,854.35 บาท หรือคิดเป็นการจ่ายสวัสดิการต่อกำไรร้อยละ 13.22

2. สำหรับพนักงานราชการก่อนปรับมาเป็นสมาชิก สหกรณ์จ่ายสวัสดิการเฉลี่ยคนละ 332.68 บาท โดยที่สหกรณ์ได้รับผลกำไรจากการให้เงินกู้และนำเงินฝากไปลงทุนรวมทั้งสิ้นเฉลี่ยคนละ 1,092.28 บาท หรือคิดเป็นการจ่ายสวัสดิการต่อกำไรร้อยละ 30.46

3. สำหรับพนักงานราชการหากปรับมาเป็นสมาชิก สหกรณ์จะต้องจ่ายสวัสดิการเท่ากับสมาชิกเดิมเฉลี่ยคนละ 2,227.76 บาท โดยที่สหกรณ์ได้รับผลกำไรจากการให้เงินกู้สูงสุด (เฉลี่ยคนละ 430,000 บาท) และนำเงินฝากไปลงทุนรวมทั้งสิ้นเฉลี่ยคนละ 2,250.76 บาท หรือคิดเป็นการจ่ายสวัสดิการต่อกำไรร้อยละ 98.98

4. สรุปได้ว่า หากปรับพนักงานราชการมาเป็นสมาชิกจะยิ่งเป็นการเพิ่มความไม่เป็นธรรมและเพิ่มความเหลื่อมล้ำด้านการจ่ายเงินสวัสดิการแก่สมาชิก และสมาชิกสมทบกลุ่มต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น โดยที่สหกรณ์จ่ายเงินสวัสดิการต่อกำไรให้แก่พนักงานราชการในสัดส่วนสูงสุดถึงร้อยละ 98.98 และจ่ายให้สมาชิกเดิมร้อยละ 13.22 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ห่างกันมาก และจ่ายสวัสดิการให้แก่ครอบครัวสมาชิกน้อยที่สุดร้อยละ 2.47

6.4 ผลกระทบด้านความเสี่ยงในการให้เงินกู้แก่พนักงานราชการ

1. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อสูงมาก หากเพิ่มวงเงินกู้ให้พนักงานราชการเพื่อให้มีรายได้เหมาะสมกับการจ่ายเงินสวัสดิการเช่นเดียวกับสมาชิกปัจจุบัน หากสหกรณ์ต้องการหารายได้จากพนักงานราชการเพื่อให้รายได้เหมาะสมกับการจ่ายเงินสวัสดิการ สหกรณ์จะต้องให้เงินกู้โดยเฉลี่ยเท่ากับสมาชิกปัจจุบันเฉลี่ยประมาณคนละ 800,000 บาท ซึ่งวงเงินกู้นี้มีความเสี่ยงสูงเป็นอย่างยิ่งสำหรับพนักงานราชการเนื่องจากเกินความสามารถในการชำระหนี้ เพราะหากผ่อนชำระไม่เกิน 48 งวด จำต้องผ่อนชำระเดือนละประมาณ 18,600 บาท ซึ่งเกินกว่าเงินเดือนเฉลี่ยของพนักงานราชการ หากสหกรณ์เพิ่มวงเงินกู้ให้กับพนักงานราชการจำนวนดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อและความมั่นคงของสหกรณ์ในระยะยาว

2. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อสูง หากเพิ่มวงเงินกู้ให้พนักงานราชการเพื่อให้มีรายได้เหมาะสมกับการจ่ายเงินสวัสดิการโดยไม่ขาดทุน (โดยกำไรของสหกรณ์ทั้งหมดมาจากสมาชิกเดิม) หากสหกรณ์ต้องการหารายได้จากพนักงานราชการเพื่อให้รายได้จากการให้เงินกู้เหมาะสมกับการจ่ายเงินสวัสดิการโดยไม่ขาดทุน สหกรณ์จะต้องให้เงินกู้แก่พนักงานราชการเฉลี่ยคนละประมาณ 432,000 บาท และต้องเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การตรวจสอบเครดิตบูโรจาก 100,000 บาท เป็น 400,000 บาท ก็อาจมีแนวโน้มทำให้พนักงานราชการขอกู้เงินจำนวน 400,000 บาท จำนวนมากขึ้นและเป็นไปตามเป้าหมายที่สหกรณ์ต้องการ แต่สหกรณ์จะต้องยอมรับความเสี่ยงในการให้สินเชื่อทั้งหมด โดยที่ไม่ทราบความสามารถในการชำระหนี้ที่แท้จริงของพนักงานราชการและไม่ทราบว่าพนักงานราชการจะลาออกจากงานหรือไม่เมื่อใด

3. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อสูงมาก หากเพิ่มวงเงินกู้ เนื่องจากบริษัทประกันคุ้มครองหนี้ไม่รับประกันหนี้เสียกรณีพนักงานราชการลาออกจากงานหรือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินประจำปี ปกติการให้เงินกู้แก่พนักงานราชการจะต้องมีการทำประกันหนี้เพื่อลดความเสี่ยง โดยสหกรณ์จัดให้มีประกันคุ้มครองผู้ค้ำประกัน เพื่อให้บริษัทจ่ายสินไหมให้สหกรณ์ตามจำนวนหนี้คงเหลือ ซึ่งบริษัทประกันจะรับประกันในกรณีพนักงานราชการถูกให้ออกหรือถูกไล่ออกจากงาน แต่ขณะนี้ยังไม่มีบริษัทประกันฯ บริษัทใดรับทำประกันคุ้มครองหนี้กรณีพนักงานราชการลาออกจากงาน และพนักงานราชการถูกให้ออกจากงานกรณีไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินประจำปี

4. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อสูงมาก หากเพิ่มวงเงินกู้เนื่องจากพนักงานราชการเรียกร้องขอเพิ่มวงเงินกู้ให้มีสิทธิเท่ากับสมาชิกปัจจุบัน โดยหลักเกณฑ์ตามระเบียบการให้เงินกู้ สิทธิวงเงินกู้ขึ้นอยู่กับเงินเดือน รายได้คงเหลือ และอายุงานคงเหลือ อย่างไรก็ตามพนักงานราชการเรียกร้องให้สหกรณ์กำหนด

หลักเกณฑ์การให้เงินกู้โดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับสมาชิกทุกคนโดยเท่าเทียมกันเพื่อให้เป็นไปตามความเสมอภาค สหกรณ์ก็ต้องขยายวงเงินกู้เพื่อให้เป็นไปตามหลักความเสมอภาคของสมาชิก แต่สหกรณ์ไม่มีหลักประกันใด ๆ หากพนักงานราชการลาออกจากงานและขาดการติดต่อกับสหกรณ์

5. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อบสูง หากเพิ่มวงเงินกู้เนื่องจากจะเป็นแรงจูงใจให้พนักงานราชการลาออกจากงานเพื่อหางานใหม่ซึ่งจะได้รับเงินเดือนเต็ม และสหกรณ์ไม่มีวิธีป้องกันให้พนักงานราชการลาออกจากงาน ตาม พ.ร.บ.สหกรณ์ มาตรา 42/1 กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการจะต้องหักเงิน ณ ที่จ่ายให้กับสหกรณ์หากสมาชิกมีหนี้หรือภาระผูกพันกับสหกรณ์ นั้นหมายความว่าสหกรณ์จะไม่มีหนี้เสียในการปล่อยเงินกู้ให้แก่พนักงานราชการแต่อย่างใดหากพนักงานราชการยังคงปฏิบัติราชการหรือได้รับการต่อสัญญาจ้าง หากสหกรณ์เพิ่มวงเงินกู้ให้กับพนักงานราชการเพื่อหารายได้ให้คุ้มค่ากับการจ่ายเงินสวัสดิการ จะทำให้พนักงานราชการถูกหักหนี้รายเดือนเป็นจำนวนเงินสูงขึ้นและมีเงินเดือนคงเหลือน้อยลง หากพนักงานราชการเห็นว่าประสบความยากลำบากในการใช้ชีวิตประจำวันและจะเป็นแรงจูงใจให้ลาออกเพื่อหางานใหม่ในภาคส่วนอื่น แม้อาจจะได้รับเงินเดือนน้อยกว่า แต่ก็ไม่ต้องหักหนี้ของสหกรณ์ สหกรณ์ก็จะไม่สามารถหักเงิน ณ ที่จ่ายจากพนักงานราชการคนดังกล่าวเพื่อชำระหนี้ได้อีกต่อไปทำให้สหกรณ์เกิดหนี้เสียทันที ซึ่งสหกรณ์ก็ยังมีวิธีป้องกันมิให้พนักงานราชการลาออกจนกว่าจะชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นเสียก่อนแต่อย่างใด

6.5 ผลกระทบต่อเงินปันผลของสมาชิกที่ต้องปรับลดลง เพื่อนำผลกำไรไปเพิ่มทุนสวัสดิการให้พนักงานราชการ

หากปรับพนักงานราชการเข้ามาเป็นสมาชิก สหกรณ์ต้องลดอัตราเงินปันผลเพื่อนำไปจัดสรรเป็นเงินสวัสดิการให้กับพนักงานราชการที่เข้ามาเป็นสมาชิก ดังนี้

1. ในปีที่ 1 – 5 เงินปันผลจะลดลง 0.09 – 0.15 บาท
2. ในปีที่ 6 – 10 เงินปันผลจะลดลง 0.16 – 0.19 บาท
3. ในปีที่ 11 – 20 เงินปันผลจะลดลง 0.36 – 0.70 บาท

ทั้งนี้ หากสหกรณ์ต้องการลดผลกระทบอันเนื่องมาจากการปรับลดเงินปันผล โดยลดเงินปันผลเล็กน้อย สหกรณ์จะต้องมีการปรับลดสวัสดิการทุกประเภทลง ซึ่งเป็นการลดผลกระทบด้านหนึ่งแต่ทำให้เกิดผลกระทบด้านใหม่ขึ้น สหกรณ์จึงจะต้องสอบถามความเห็นจากสมาชิกหรือให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการพิจารณาว่าเห็นด้วยและยินยอมลดสวัสดิการของตนเองหรือไม่อย่างไร

6.6 ผลกระทบด้านการจัดกลุ่มสมาชิก จำนวนผู้แทนสมาชิกและการบริหารสหกรณ์

1. ผลกระทบต่อการเพิ่มจำนวนผู้แทนสมาชิกและค่าใช้จ่ายการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ผลกระทบต่อการกำหนดจำนวนผู้แทนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนสมาชิก โดยจะมีผู้แทนสมาชิกเพิ่มขึ้นในปีแรกจากเดิม 297 คน เป็น 466 คน และจะเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี ซึ่งเมื่อจำนวนผู้แทนสมาชิกมากขึ้นสหกรณ์จะต้องหาสถานที่รองรับในการจัดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี และค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีก็จะเพิ่มสูงขึ้น

2. ผลกระทบต่อการกำหนดสัดส่วนผู้แทนสมาชิกต่อสมาชิกทั้งหมด หากสหกรณ์กำหนดผู้แทนสมาชิกทั้งหมดไม่เกิน 300 คน จะทำให้การจัดกลุ่มสมาชิกและการกำหนดจำนวนผู้แทนสมาชิกในแต่ละกลุ่มมีความยุ่งยาก และอาจไม่สามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติ

3. ผลกระทบต่อการกำหนดสัดส่วนจำนวนผู้แทนสมาชิกจากสมาชิกปัจจุบันและจากพนักงานราชการ จากผลกระทบข้อ 1 และข้อ 2 ซึ่งยังไม่มี ความชัดเจน ทำให้ยากต่อการกำหนดสัดส่วนจำนวนผู้แทนสมาชิกจากสมาชิกปัจจุบันและจากพนักงานราชการ

4. ผลกระทบต่อการกำหนดสัดส่วนจำนวนคณะกรรมการดำเนินการจากสมาชิกปัจจุบัน และจากพนักงานราชการ ในอนาคตหากพนักงานราชการได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นกรรมการดำเนินการเกินกว่า กึ่งหนึ่ง อาจจะเข้ามาเปลี่ยนแปลงสิทธิต่าง ๆ ของสมาชิกที่เป็นพนักงานราชการเพื่อให้เท่าเทียมกับสมาชิกที่เป็นข้าราชการโดยใช้นโยบายประชานิยม เช่น สิทธิการกู้เงินให้สูงขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อการบริหารจัดการสหกรณ์ และความมั่นคงของสหกรณ์ในอนาคต

7. แนวทางอื่น ๆ ในการช่วยเหลือสมาชิกสมทบพนักงานราชการ

7.1 แนวทางการเสนอให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2562 เพื่อให้สมาชิกสมทบสามารถกู้ยืมเงินเกินกว่าเงินฝากและทุนเรือนหุ้นของตนเองจากสหกรณ์ได้

7.2 แนวทางการสนับสนุนให้พนักงานราชการจัดตั้งสหกรณ์ใหม่สำหรับพนักงานราชการ โดยเฉพาะ

8. การลงประชามติโดยสมาชิก

จากการศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับพนักงานราชการมาเป็นสมาชิกพบว่า แม้ว่าการปรับพนักงานราชการให้เป็นสมาชิกจะมีทั้งผลดีที่ทำให้พนักงานราชการสามารถกลับมากู้ได้ตามวงเงินกู้เช่นเดิม และเป็นการพัฒนารูปร่างของสหกรณ์ แต่ในขณะเดียวกันยังส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของสมาชิกปัจจุบัน จึงเป็นการสมควรที่สหกรณ์ต้องกำหนดให้สมาชิกผู้เป็นเจ้าของสหกรณ์ได้มีโอกาส มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ต่อแนวทางการบริหารงานและการกำหนดนโยบายที่สำคัญของสหกรณ์ด้วยออกเสียงประชามติ

8.1 เหตุผลสำคัญในการทำประชามติโดยสมาชิก

1. เป็นการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับสหกรณ์ที่จะเป็นการเปลี่ยนโครงสร้างสมาชิกสหกรณ์อย่างถาวรตลอดไป นับตั้งแต่มีการก่อตั้งสหกรณ์เมื่อปี 2521 สมาชิกในฐานะเจ้าของสหกรณ์จึงควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. เป็นการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับสหกรณ์ที่กระทบต่อสิทธิประโยชน์สมาชิกปัจจุบันและจะส่งผลกระทบต่อเนื่องตลอดไป สมาชิกในฐานะเจ้าของสหกรณ์จึงควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3. เป็นการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับสหกรณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อความเชื่อมั่นและความมั่นคงของสหกรณ์ในระยะยาว สมาชิกในฐานะเจ้าของสหกรณ์จึงควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4. เป็นการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับสหกรณ์ที่หากแก้ไขแล้ว จะเป็นการเปลี่ยนแปลงสหกรณ์ตลอดไปไม่สามารถย้อนเวลากลับไปเหมือนเดิมได้อีก สมาชิกในฐานะเจ้าของสหกรณ์จึงควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

8.2 หลักเกณฑ์และการดำเนินการตามเสียงประชามติ

1. จำนวนคะแนนเสียงที่ผ่านประชามติ ต้องมีสมาชิกออกเสียงเห็นชอบมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ณ วันที่เริ่มลงมีการลงประชามติ

2. การดำเนินการตามเสียงประชามติ

1) หากผ่านการลงประชามติ สหกรณ์จะเสนอที่ประชุมใหญ่แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสหกรณ์เพื่อปรับสมาชิกสมทบพนักงานราชการให้เป็นสมาชิกต่อไปตามความเหมาะสม

2) หากไม่ผ่านการลงประชามติ สหกรณ์จะยุติการดำเนินการเรื่องการปรับสมาชิกสมทบพนักงานราชการให้เป็นสมาชิกทั้งหมด